

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота № 2

з дисципліни

«Дискретна математика»

Виконала:

студентка групи КН-114

Кемська Юлія

Викладач:

Мельникова Н.І.

Львів – 2019

Тема: Моделювання основних операцій для числових множин

Мета роботи: Ознайомитись на практиці із основними поняттями теорії множин, навчитись будувати діаграми Ейлера-Венна операцій над множинами, використовувати закони алгебри множин, освоїти принцип включень-виключень для двох і трьох множин та комп'ютерне подання множин.

2.1. Основні поняття теорії множин.

Операції над множинами Множина – це сукупність об'єктів, які називають елементами. Кажуть, що множина A є підмножиною множини S (цей факт позначають $S \supseteq A$, де \supseteq – знак нестрогого включення), якщо кожен її елемент автоматично є елементом множини S . Досить часто при цьому кажуть, що множина A міститься в множині S . Якщо $S \supseteq A$ і $A \supseteq S$, то A називають власною (строгою, істинною) підмножиною S (позначають $S \supset A$, де \supset – знак строгого включення). Дві множини A та S називаються рівними, якщо вони складаються з однакових елементів. У цьому випадку пишуть $A=S$. Якщо розглядувані множини є підмножинами деякої множини, то її називають універсумом або універсальною множиною і позначають літерою U (зауважимо, що універсальна множина існує не у всіх випадках). Множини як об'єкти можуть бути елементами інших множин, Множину, елементами якої є множини, інколи називають сімейством. Множину, елементами якої є всі підмножини множини A і тільки вони (включно з порожньою множиною та самою множиною A), називають булеаном або множиною-степенем множини A і позначають $P(A)$. Потужністю скінченної множини A називають число її елементів, позначають $|A|$. Множина, яка не має жодного елемента, називається порожньою і позначається \emptyset . Вважається, що порожня множина є підмножиною будь-якої множини, а також $A \subset A$.

Множина всіх підмножин множини A називається булеаном і позначається $P(A)$. Потужність скінченної множини дорівнює кількості її елементів, позначається $|A|$. Потужність порожньої множини дорівнює 0.

Об'єднанням двох множин A і B називають множину

$$A \cup B = \{x: (x \in A) \vee (x \in B)\}$$

Перетином (перерізом) двох множин A і B називають множину

$$A \cap B = \{x: (x \in A) \wedge (x \in B)\}$$

Різницею множин A та B називають множину

$$A \setminus B = \{x: (x \in A) \wedge (x \notin B)\}$$

$$A \setminus B = A \cap \neg B$$

Симетричною різницею множин A та B називають множину

$$A \Delta B = \{x: ((x \in A) \wedge (x \notin B)) \vee ((x \in B) \wedge (x \notin A))\}$$

В означенні різниці не розглядають випадок $B \subset A$. Якщо $B \subset A$, то різницю $A \setminus B$ називають **доповненням множини B до множини A** і позначають B_A . Для підмножини A універсальної множини U можна розглядати доповнення A до U, тобто $U \setminus A$, її позначають

$$A = \{x: \neg(x \in A)\} \leftrightarrow \neg A = \{x: x \notin A\}$$

і називають **доповненням множини A**.

2.2. Закони алгебри множин

Закони асоціативності	
$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap C$	$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup C$
Закони комутативності	
$A \cup B = B \cup A$	$A \cap B = B \cap A$
Закони тотожності	
$A \cup \emptyset = A$	$A \cap U = A$
Закони домінування	
$A \cup U = U$	$A \cap \emptyset = \emptyset$
Закони ідемпотентності	
$A \cup A = A$	$A \cap A = A$
Закони дистрибутивності	
$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$	$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$
Закони поглинання	
$(A \cup B) \cap A = A$	$(A \cap B) \cup A = A$
Закони доповнення	
$A \cup \bar{A} = U$	$A \cap \bar{A} = \emptyset$
$\bar{\bar{U}} = \emptyset$	$\bar{\emptyset} = U$
$\bar{\bar{A}} = A$	$\bar{\bar{A}} = A$
Закони де Моргана	
$\overline{(A \cup B)} = \bar{A} \cap \bar{B}$	$\overline{(A \cap B)} = \bar{A} \cup \bar{B}$

Вивчення законів алгебри множин дозволяє зауважити, що кожна з тотожностей правої колонки може бути одержана з відповідної тотожності лівої шляхом заміни \cup на \cap , \emptyset на U і навпаки. Таку відповідність тотожностей називають *законом двоїстості*, а відповідні тотожності – *двоїстими* одна одній. Використовуючи цей закон, можна обґрунтувати двоїсту тотожність, довівши пряму і обернувши операції.

2.3. Формули включень та виключень для двох і трьох множин.

Комп'ютерне подання множин

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|,$$
$$|A \cup B \cup C| = |A| + |B| + |C| - (|A \cap B| + |B \cap C| + |A \cap C|) + |A \cap B \cap C|.$$

Одним із найпоширеніших та найпростіших способів є подання множин за допомогою *бітових рядків*. Нехай універсальна множина U містить n елементів. Упорядкуємо довільним способом елементи універсальної множини. Тоді $U = \{a_1, a_2, a_3, \dots, a_{n-1}, a_n\}$.

Множину $A \subset U$ зображують у комп'ютері рядком із 0 та 1 довжини n так: якщо $a_i \in A$, то i -й біт дорівнює 1, якщо $a_i \notin A$, то i -й біт дорівнює 0. Такий рядок бітів називають *характеристичним вектором* підмножини A .

Варіант № 9

Додаток № 1

1. Для даних скінчених множин $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$, $B = \{5, 6, 7, 8, 9, 10\}$, $C = \{1, 2, 3, 4, 8, 9, 10\}$ та універсуму $U = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$ знайти множину, яку задано за допомогою операцій:

а) $(\neg B \setminus C) \cup B = \emptyset \cup B = B = \{5, 6, 7, 8, 9, 10\}$; б) $(B \cap \neg A) \Delta C = \{1, 2, 3, 4\}$;

Розв'язати, використовуючи комп'ютерне подання множин.

2. На множинах задачі 1 побудувати булеан множини $B \setminus ((A \setminus B) \Delta C)$. Знайти його потужність.

$$A \setminus B = \{1, 2, 3, 4\}$$

$$(A \setminus B) \Delta C = \{8, 9, 10\}$$

$$B \setminus ((A \setminus B) \Delta C) = \{5, 6, 7\}$$

3. Нехай маємо множини: N – множина натуральних чисел, Z – множина цілих чисел, Q – множина раціональних чисел, R – множина дійсних чисел; A, B, C – будь-які множини. Перевірити які твердження є вірними (в останній задачі у випадку невірної твердження достатньо навести контрприклад, якщо твердження вірне – навести доведення):

а) $\{4\} \subset \{1, 2, 3, \{4, 5\}\}$; - **Вірно**

б) $Q \cap R \subset R$; - **Невірно**

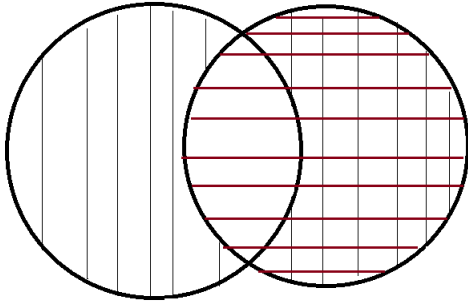
в) $R \setminus Z \subset Q$; - **Вірно**

г) $N \cap R \subset Z \cap Q$; - **Невірно**

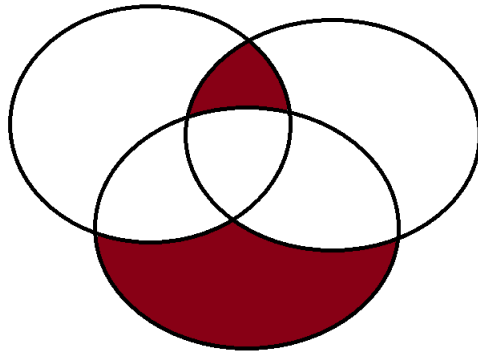
д) якщо $C \subset B \cap \neg A$, то $A \cap C = \emptyset$. -

$$B \cap \neg A = B \setminus A = \{x: (x \in B) \wedge (x \notin A)\}$$

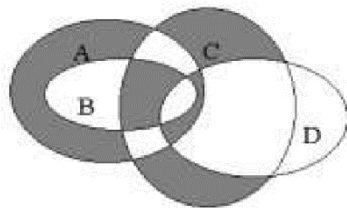
4. Логічним методом довести тотожність: $A \Delta (A \Delta B) = B$.

5. Зобразити на діаграмі Ейлера-Венна множину: $((A \cap B) \Delta C) \setminus A \Delta B$.

6. Множину зображено на діаграмі. Записати її за допомогою операцій.

$$(A \setminus (B \cup C)) \cup ((B \cap C) \setminus D) \cup ((A \cap D) \setminus B) \cup (C \setminus (A \cup D))$$

7. Спростити вигляд множини, яка задана за допомогою операцій, застосовуючи закони алгебри множин (у відповідь множини можуть входити не більше одного раз):

$$(A \cap B \cap C \cap \neg D) \cup (\neg A \cap C) \cup (C \cap D) = C \cup (A \cap B \cap D \cap \neg D) \cup (\neg A \cap C) = C \cup (A \cap B \cap \emptyset) \cup (\neg A \cap C) = C \cup \emptyset \cup (\neg A \cap C) = C \cup (\neg A \cap C) = C$$

8. У бою не менше 70% бійців втратили одне око, не менше 75% – одне вухо, не менше 80% – одну руку і не менше 85% – одну ногу. Яка мінімальна кількість бійців, які втратили одночасно око, вухо, руку і ногу?

A- бійці, які втратили одне око

B- бійці, які втратили одне вухо

C- бійці, які втратили одну руку

D- бійці, які втратили одну ногу

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B| = 70 + 75 - 100 = 45$$

$$|C \cup D| = |C| + |D| - |C \cap D| = 80 + 85 - 100 = 65$$

$$45 + 65 - 100 = 10$$

Додаток 2:

```
1  #include <bits/stdc++.h>
2
3  using namespace std;
4
5  int main()
6  {
7      double fir[1000], sec[1000], uni[2000], inter[1000];
8      int suni = 0, sinter = 0;
9      int s1, s2;
10     double a;
11     cout << "Enter size of the first set" << endl;
12     cin >> s1;
13     cout << "Enter elements of the first set" << endl;
14     suni = s1;
15     int i = 1;
16     while(i <= s1) {
17         cin >> a;
18         int repeat = 0;
19         for(int j = 1; j <= i; j++) {
20             if(fir[j] == a) {repeat = 1; cout << "Enter another number" << endl; break;}
21         }
22         if(repeat == 0) {
23             fir[i] = a;
24             uni[i] = fir[i];
25             i++;
26         }
27     }
28     cout << "Enter size of the second set" << endl;
29     cin >> s2;
30     cout << "Enter elements of the second set" << endl;
31     i = 1;
32     while(i <= s2) {
33         cin >> a;
34         int repeat = 0, un = 0;
35         for(int j = 1; j <= i; j++) {
36             if(sec[j] == a) {repeat = 1; cout << "Enter another number" << endl; break;}
37         }
38         if(repeat == 0) {
39             sec[i] = a;
40             uni[i + suni] = sec[i];
41             i++;
42         }
43     }
44 }
```

```

36     }
37     if(repeat == 0){
38         sec[i] = a;
39         for(int j = 1; j<=s1; j++)
40         {
41             if(sec[i]==fir[j])
42             {
43                 sinter++;
44                 inter[sinter]=sec[i];
45                 un = 1;
46                 break; }
47             }
48             if(un==0)
49             {
50                 suni++;
51                 uni[suni]=sec[i]; }
52             i++;
53         }
54         cout<<"Union of sets"<<endl;
55         if(suni == 0){
56             cout<<"The set is empty"<<endl;
57         }
58         for(int i =1; i<=suni; i++)
59             cout<<uni[i]<<' ';
60
61         cout<<"Power " <<suni<<endl;
62         cout<<"Intersection of sets"<<endl;
63         for(int i =1; i<=sinter; i++)
64             cout<<inter[i]<<' ';
65         if(sinter == 0){
66             cout<<"The set is empty"<<endl;
67         }
68         cout<<"Power " <<sinter<<endl; }

```

```

Enter size of the first set
3
Enter elements of the first set
1 2 5
First set
1 2 5
Enter size of the second set
2
Enter elements of the second set
1 5 7 6 5 4
Second set
1 5
Union of sets
1 2 5 Power 3
Intersection of sets
1 5 Power 2

Process returned 0 (0x0)   execution time : 18.708 s
Press any key to continue.

```